

SZÁSZVÁROS ÉS VIDÉKE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 240 L | Negyed évre — 60 L
Fél évre — — 120 „ | Egyes szám ára — 6 „
Nyilttér szavanként 6 L.

Alapította: ifj. Szántó Károly.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: Dr. Bocz Soma
Kiadóhivatal: „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“

Megjelenik minden vasárnap.

Mindennemű pénzküldemények a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére „küldendők.”

Hirdetések árszabály szerint. — Kéziratok nem adatnak vissza

Felhívás

a magyar választókhoz!

Szászváros a választási sorrendben utolsó lesz a községek között. Hogy a szavazás tervszerűen menjen végbe, minden magyar választó tartsa kötelességének július 7-én délután a magyar kaszinóban pontosan megjelenni és az adott utasításoknak magát alávetni. Senki se várja, hogy a párt futkosson a jelzett időben utána! Legyen ott a kaszinóban mindenki! A választási helység ez alkalommal a román állami leányiskola tornaterme.

Csak e **X** jelre szavazhatunk!

Testvéreim! Magyarok!

Az idő rövidsége miatt nem teljesíthetem ama vágyamat, hogy vármegyénk minden községében élőszóval tárjam fel helyzetünket és együtt beszéljük meg teendőinket a közelgő választásokkal kapcsolatban, azért kérem, hallgassátok meg magyar sajtónk utján testvéri szavaimat!

Másokban való bizakodásunk eddig csak csalódást szült!

Alkotmányban, törvényben és békeszerződésben biztosított emberi és polgári jogaink még mindig csak papíron vannak!

Miután nem akarunk tovább is az üres ígéreteknek felülni, az Országos Magyar Párt intéző-bizottságában elhatároztuk, hogy ezután a magunk lábán járunk.

Hogy erőnk nagyobb és szavunk súlyosabb legyen, összefogtunk a velünk egy sorsban élő német testvéreinkkel és a többi kisebbségekkel.

Nekünk nem kell a másé, mi senkinek ellenségei nem vagyunk, mi minden polgártársunkkal békeességben és szeretetben akarunk élni! De mindez csak úgy lehetséges, ha az országban az igazság és törvény uralkodik és a haza minden polgárának egyforma mértékkel mérnek!

Minden megvan hozzá, hogy közös hazánk egyik legboldogabb és legvi-

rágzóbb országa legyen Európának, ha ezt a felburjánzott emberi gyarlóságok meg nem akadályoznák!

Nekünk, kisebbségi nemzeteknek a haza iránti kötelességünk, hogy legyen bátorságunk a hibákra reámutatni és legyen szívünk hozzá — még elnyomatásunkban is — mindig önzetlenül a közös haza javán munkálkodni, mert ez ama biztos út, mely a mai boldogulásunkhoz és utódaink jobb sorsához fog elvezetni.

A mi zászlónk tiszta és mindig is tisztának kell lennie, hogy bátran és büszkén emelhesük a napfényben, ahol láthassák román honfitársaink és lássák a nagyvilág minden népei, de lássák főleg azok, akik sorsunkért felelősek!

Magyarok, édes véreim! Ha az egész földet is ellepi az ocsmányságok tengere, ti maradjatok meg igazaknak, becsületeseknek és szorgalmasoknak. Olyanok legyetek a népek között, mint az arany a többi fémek között! Ne fogjon rajtatok rozsdá vagy szenny!

A piszokban süllyedő nagy népek el fognak tűnni, de a tiszta erkölcsű és tiszta lelkű kis népek: meg fognak maradni!

Erőnk az összetartásban van! Mint egy ember, úgy szavazzatok mind a **X** jelre.

A tévelygők térjenek meg, mert minden ember csak a saját véreivel együtt lehet boldog! Az árulók vesszenek, mint ahogy minden árulónak ez a vége!

Magyar testvéri szeretettel

Lapusnyak, 1927. június 28.

Cs. Lázár László,

az egyesült kisebbségi blokk listavezetője.

Képviselőtet minden osztálynak!

Választások előtt állunk s ilyenkor mindig azt véljük, hogy itt az alkalom, mikor sorsunkon könnyíthetünk.

Legfelsőbb helyről elhangzott ez óhaj, hogy egy új és becsületesen lefolytatott választáson nyilvánuljon meg az ország népének igaz akarata, hogy végre megelégedés vonuljon be az ország népeinek minden rétegébe.

Hogy országunk parlamentje hű képviselője lehessen az ország minden társadalmi néprétegének azért készült a közelmúltban az új proporcionális törvény.

Tudjuk, hogy eddigi szokás szerint társadalmunk terebélyes fájának mindenkor disze, virágával volt képviselve az ország népe, ami helyes dolog, mert a politikában csakis az ahhoz értő, tanult emberekre van szükség, csak hogy az a baj, hogy a felső tízezrek nem ismerik az alsó milliók bajait.

A társadalom életfájának törzse is, gyökere is kell, hogy kellő képviselővel bírjon ott, hol reá nézve életbevágó törvényeket alkotnak. Ezért kívánatos, hogy a földmives osztály az ő Bárdós Péterével, de még a kereskedelem mellett az iparos osztály is az ő embereivel képviselőre jusson az országházban.

A magas politikára megtanít az iskola, de a kis ember, az iparos, kereskedő, földmives, bajainak ismeretére csak hosszú élet küzdelmeinek tapasztalatai tanítanak meg.

Ezuttal ragadjuk meg hát az alkalmat s kövessük el mindent, hogy mi is képviselő legyünk a mi arra hivatott embereinkkel, a mi Szabó Bénink, Bencsik Zsigánk által, akik tudják s érzik a mi fájdalmainkat s megtalálják a gyógyírt reá.

Egy ország ipara nem lehet tudós professorok kísérleti nyulacskája, mert ha egyszer tönkre teszik az iparos osztályt, nehéz lesz azt újra feltámasztani, hiszen senkisé adja gyermekét olyan pályára, hol csak küzdelem a sorsa és nyomor a bére. Hiába a sok hires politikus, ha nem szakmabeli. Ezt látjuk a betegsegélyzőknél, munkás kamaráknál és ipartestületeknél hozott rendeletek káros hatásaiban is, melyek veszéllyel fenyegetik autonómiánkat és elvonják a létfenntartáshoz szükséges minimális jövedelmeket is. Azért van ez, mert ilyen iparfejlesztő és pártoló törvények megalkotásánál nem hallgattak meg minket is.

A gyógyszer, a sok milliárdokat, nem szakorvos által adagoltatják, a dilettáns szanitéz aztán az egyik betegnek túl sokat ad belőle, ami aztán megárt, a másikkal semmibe jut s ezért kell elpusztulnia.

Kell tehát, hogy a parlamentben minden népréteg képviselve legyen. Hiszen senkisé lehet „mindenttudó”, csak a jó Isten. Kell, hogy a sok együtt dolgozó ember egymás látóköri kibővítsse s így a törvényhozó testületet egy tökéletes egészre kiépítse.

Ez lenne az első választás, mely után a parlament velünk, dolgozó rétegekkel is kontaktusba jöjjön, tőlünk függ, tudásunktól, önérzetességünkötől, hogy minket is igaz színben megismerjenek, kiket eddig nem igen vettek észre, vagy rossz világításba láttak.

Ha megismernek majd, meg is becsülnék, mert a történelem igazolja, hogy olyan nép,

Alapított
1812-ben.

SZÖLLŐSY

üveg-, porcellán-kereskedése és üvegezési vállalata
Orăștie-Szászváros

Ajánlja dús a felszerelt raktárát üveg-, porcellán-, képkeret-, tükör-, villanylámpa- és diszjúárukban!

mely a dolgozó osztályt nem méltányolta eléggé, nem tudott a nagy világversenyben fennmaradni.

Szükség van a munkás erős karjaira, józan eszére és áldozatkész, becsületes szívére, s mi ott is vagyunk mindig, ahol reánk szükség van. Most is ott leszünk július 7-én a választáson, hogy jelöltjeinket közös akarral vállvetve győzelemre segítsük.

Kisiparost kisiparos képviselhet, nem a nagy gyáros, hisz régtudott tény, hogy minden szentnek maga felé hajlik a keze.

Aki a választáson nem teszi meg jól fel-fogott kötelességét, az nincs tudatában emberi mivoltának.

T. B.

Olvasóinkhoz!

Uj évnegyedbe léptünk s az elmúlt-nak lapunk számára deficitel végződő mérlege szomorúan mutatja, hogy dacára a lap fenntartására elégséges megrendelőnek, különösen a *vidéki* olvasóink közül igen nagy azoknak száma, kik megelégszenek lapunk olvasásával, de megfeledeznek kötelezett-ségükről a lappal szemben.

Mi úgy érezzük, hogy bármily szűk keretek között is, de igyekeztünk megfelelni annak a felelősségteljes kötelességünknek, mellyel egy vidéki lapnak szerkesztése és kiadása jár. Önzetlen munkánk jutalmául nem kívánunk mást, csak olvasóinknak azt a pár fillérét, mely lehetővé van hivatva tenni egy magyarságunkhoz és kisebbségi voltunkhoz közelálló organum megélhetését.

Felkérjük tehát olvasóinkat, sziveskedjenek mult negyedévi hátralékaikat és a jelen negyedre szóló 60 lei előfizetési díjat kiadóhivatalunknak minél előbb beküldeni.

Tisztelettel:

Szászváros és Vidéke
szerkesztősége és kiadóhivatala.

Levél a tanítóbácsikához!

(A Kún-kollégiumi elemi iskola évzárójára.)

Szeretném, ha a napi krónikás helyett egy kis gyermek ártatlan lelkével tudnám elmondani másoknak is a gyönyörű iskolai ünnepély mesébe illő bűbályos varázsát, hogy ott ragyogjanak a szempillákon az öröm könnycseppjei, mint ahogy megültek a mi fáradt pilláinkon is azon a feledhetlen juniusi délutánon.

Tanító bácsik, de én ezt nem tudom így elmondani, pedig igaz volt, hogy a szemünkben könny és mosoly együtt ragyogott!

És szeretném, ha lenne sok-sok színes üvegem..., sok-sok színes tintám most is, mint nagyon régen, mikor a jutalomkönyvet olyan boldogan irtam be kis noteszem „könyveim jegyzéke” lapjára! Színes tintába mártanám tollamat és levelet írnék az igazgató bácsinak, lila tintával arany papírra és szépen, komolyan virágfüzérbe fonnám a nevét a kúverten: „Kiss József szeretett tanító bácsinak” — így címezném meg és megköszöném a levélben csupa egyszerű mondatokban (mert ő az ilyen mondatokat szereti), hogy elvitt minket, deresedő fejű embereket ama csodás világba, hol mindig az igazaké a pálma, hol a jóké a győzelem, hol az ezüst csengésű gyermekhangok gyönyörű danája el tudja hitetni velünk, hogy mégis... mégis szép az élet, mert vannak benne tiszták, hófehérek!

Aztán írnék Dani bácsinak és Réthy tanító bácsinak is kék tintával ezüst levélen sok-sok köszönetet azért a sok fáradságért, amelyen nekünk a legdrágábbat adják: dicsekedő reménységünket, a magyar jövődőt — gyermekeinkben!

Hogy nézünk mi gyermekeinkre? Mi szegény, fáradt, szomorú szemű erdélyi árnyékok?! Ki tudná ezt csak megközelítőleg is elbeszélni? Ezt csak a tanító bácsik fáradozásával, tüdőt emésztő önfeláldozásával lehet felmérni. Ezért csinálunk mi kultuszt iskoláink szeretetéből s ezért ragaszkodunk utolsó lehelletünkig egyházunk iskoláihoz, mert csak ott látjuk megelevenedni a boldog jövődőt, hol felélednek a magyar mesék alvó virágai, hogy a marosparti csalogány, dalához lenge táncot járjanak.

Hallga, csak hallga!

Istenem be szép lesz!

Ha a hajuk fehér lesz!

Nekünk már csak az ilyen ritka napok maradnak igazán szépek, mert azok minket is gyermekké varázsolnak.

Most, est alkonyon, míg a tanító bácsiknak e sorokat rovom, megint hallom, hogy zsonganak a fülem körül szegény édes anyám altató meséi; megint előveszem színes tintáimat, csillogó kavicsaimat és mindenikből a legszebbiket az iskolának küldöm. Óh, nem is én küldöm már. Egy néhai vidám fiucska hálás szeretete teríti a tanító bácsik elé a sok semmiséges, de mérhetetlen drága kincset. A szívemet is velük adom oda!

És te fehér galamb, postagalamb, légy áldva érte, hogy elviszed a tanító bácsiknak e levelemet — s benne a régi gyermek sok-sok kusza parány vonását — és mondd meg fennszóval is a kis-kollégiumban, hogy a gyönyörű évzáróért, az újra éledő hitért, reménységért, mit bennünk ők és tanítványaik keltettek: a szászvárosi és hunyadmegyei magyarok a leghálásabb, legforróbb köszönetüket küldik!

G. F.

(Az évzáró ünnepélyről a jövő számban részletesen beszámolunk. Szerkesztő.)

Válasz a

„Szászvárosi cionisták és a magyarság” című cikkre.

A „Szászvárosi cionisták és magyarság” című cikket olvasva, indítattva éreztem magam megragadni az alkalmat végre tisztázni helyi viszonylatban is a magyarság és zsidóság egymáshoz való helyzetét, azonban a cionizmus teljes kikapcsolásával. Ez nem tartozik a tárgyhoz, mert — habár a cionizmus szorosán zsidó ügy, cionista lehet fajra és vallásra való tekintet nélkül mindenki, ki a palesztinai zsidó állam létesítéséhez bármely módon segítséget nyújt. Cionista pl. Balthazar püspök és sok más kiváló nem zsidó személyiség. Ez tulmegy a nemzeti és állami kereteken, ez nemzetközi világmozgalom, melynek a felvetett politikai aktualitástól eltérő egészen más utjai vannak.

Áttérve tehát a cikk érdemére, ne tessék az öntudatra ébredt zsidót hálátlannak minősíteni. Ellenkezőleg! Elismerjük, hogy magyar kulturában nőttünk fel, a magyar iskola említi szoptuk. Még nem is oly régen kifogástalan magyaroknak éreztük magunkat, mert a mi generációkat így nevelték: A mi nagyapáink emlékeznek arra, hogy Magyarországon is jogtalan pária életet élt a zsidó,

* E teljesen subjektív és szélsőség felfogású cikknek az „auditur et altera pax” elve alapján helyet adtunk, fentartva magunknak a jogot egy objektív válaszadásra. (Szerkesztő.)

de jött az emancipáció és az én generációm már kész helyzetet talált, a hol szabad volt a tanulás, az élet versenyében a szabad érvényesülés, ugyszintén a pályaváztás is. Utóbbi némi korlátozással mert hisz általánosságban jobb állami állást, avagy magasabb katonai rangfokozatot nem nyerhettünk. Azonban azt folyton hallottuk lépten nyomon hogy a magyarság a zsidósággal szemben bizonyos tolleranciával viselkedik, úgy, hogy akaratlanul is éreztették velünk a már teljesen asszimilált generációkkal, hogy nem fogadnak be a szó ideális értelmében magyaroknak!

Az akkori gazdanemzet intenciója volt, hogy a zsidóságot beolvassza számszerűleg, s mint-hogy mi ezen rendszert már születésünkkel így találtuk és ebben nőttünk fel, valahogy elvontunk kábulva s azt hittük, hogy mi oly magyarok vagyunk, kiknek törvény szerint kijár minden, de — mostoha kiadásban. Ebben a tudatban éltünk s ezen előítélettel aláfestve érezvén magunkat, igyekeztünk még jobban beolvadni a gazdanemzetbe, sőt nemzetérelmileg rajtuk is tul tenni! Mert nem volt senki fia, még saját papjaink sem, kik felvilágosítottak volna hogy mi belekényszerítettünk a beolvadásba, melynek nagy ára volt: feladni saját önálló népieségünket. S bár éreztetve lett lépten nyomon, hogy mostohák vagyunk s nem részesülünk egyforma elbánásban, de eszünkbe se jutott volna ráeszmélni, hogy tulajdonképen mi a nagy magyarságunkkal beolvastott asszimilált idegen nép vagyunk, mert gondoskodva volt erről bennünket nem felvilágosítani, míg csak nem jött a nagy világégés utáni kiábrándító korszak!

A kijegecesedés folyamata beállt, az egyes ethnikai országrészek elszakadtak az anyaországtól! Azonban míg az anyaországban maradt kisebbségeknek és azok egyedeinek — igen helyesen — semmi bántódásuk sem volt, addig bennünket annál súlyosabb kilengések értek. Feledve lett minden feláldozásunk, hirtelen nem lettünk többé magyarok hanem zsidók és kezdetét vették a kilengések hosszu sorozatai, a numerus clauzus stb. s mindenképen üldözték azt a zsidót, kit magyarnak neveltek s egyedül maradt hű és magyar akart maradni! S valóban e taktikai hibán fordult meg itt Erdélyben a kiválási folyamat mert ezáltal esett le a hályog a szemünkről, öntudatra ébresztett bennünket a magyarság, hogy nem vagyunk magyarok, hanem zsidók s az a léthargia, mely egy sistemathikus nevelés eredménye volt, szertefoszlott, hogy kijegecesedjék az erdélyi zsidóságnak mivoltunk renesansa.

Rávezettek arra, hogy semmi közünk a magyarsághoz, hogy mi népileg és fajilag zsidók vagyunk, hogy tehát évtizedeken át — akaratlanul és tudatalatt — igen gerinctelen szerepet játszottunk. Fájt nagyon a kijózanodás, mert láttuk, hogy a legnagyobb áldozat: saját népieségünk feláldozásáért, súlyos kilengésekkel, numerus clauzussal honoráltak! Lássá tisztelendő uram! ez a hálátlanság! Oda adtuk mindenünket, oda adtuk művészeinket, tudósainkat, pénzünket, eszünket, erőnket, életünket, hogy jó magyarok legyünk, és kaptunk ezekért...

De ne bolygassuk a multat! Mi erdélyi volt magyar zsidók — kevés kivétellel — a természet örök törvénye alapján, a mondott behatások folytán, szintén egy kijegecesedési folyamaton estünk át s bármily fájdalmas is volt az aktus; a reánk nevelt multat levetni magunkról, bizonyos lelki egyensúlyozottság jóleső érzése fog el bennünket, hogy öntudatra ébresztetésünk folytán visszatérelődtünk oda

ahová ténylegesen tartozunk, a zsidósághoz, ahoz a zsidósághoz, mely annyi tenger szenvedés dacára is 5687 esztendő dicsőséges multra tekinthet vissza.

Tévedés tehát azt hinni, hogy szégyeljük magunkat magyaroknak vallani! Mi igenis megszűntünk magyarok lenni, a természeti törvények alapján s nyíltan zsidó nemzetiségűnek valljuk magunkat. Azzal egyszersmindenkorra számot kell vetni, hogy az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség tagjai azon öntudatra ébresztett zsidók, kik arra a belátásra jutottak, hogy a zsidónak zsidó népi életét kell kiélnie, ez az egyedüli becsületes utja, minden egyéb csak önámítás!

Dr. Leitner Mihály ur és hasonló mentálitási társaival mi nem azonosíthatjuk magunkat, ők még azon kevesek közül valók, kik dacolnak a kor intő szavával. Ugylátszik, ők még nem estek át azon a torturán, mikor a szemébe vetik annak a sok jó célra felhasznált zsidóból csinált magyarnak, hogy „nem lehet, mert zsidó vagy, vagy apád, sőt mert nagyapád zsidó volt”. Avagy tud csak egy esetet dr. Leitner ur, hogy a közelmúltbeli üldöztetések ideje alatt csak egy magyar képviselő is felszólalt volna a bukaresti képviselőházban érdekünkben s ha annyira magyar testvéreknek tartanak, védelmére kelt csak egyszer is a magyar ifjuság az egyetemeken a zsidó ifjaink ellen elkövetett hajmeresztő sérelmeiért és excessuaiért?! Sajnos, még csak jóindulatu semlegességet sem tapasztaltunk!

Ezért vagyunk mi magunkra utalva, a magunk ügyeit magunk fogjuk irányítani és elvégezni jól, rosszul, amint adódik.

Kijelentjük tehát, hogy mi önálló zsidó népkisebbség vagyunk a jelenlegi gazdanemzet királyi család iránti mély lojalitásával, a gazdaállam iránti mély hűséggel, népléteinket óhajtjuk kiélni az állam összes polgáiraival egyenlő elbánásban. Ez minden kisebbségnek célja s e célok leküzdésében karöltve együtt haladhatunk, ne egyenrangú társak gyanánt!

A kérdés, melyet Gergely Ferenc lelkész ur fejteget, a vér, a népiség kérdésének a tárgya. Mégis az egész kérdést a politika, az aktuális politika szolgálatába állítja. A válasz, melyet fentiekben megadtam, de a muló politikai vonatkozások fölött óriási magasságban álló örök igazság.

Ami pedig a politikát illeti, a most létesült kisebbségi blokk se alakult oly intenciókkal, mint azt a mult választáskor ép az Erdélyi Zsidó N. Sz. penditte és kezdeményezte meg, mert alárendelt motívumokból nem találták meg azt a közös platformot, melyben minden kisebbség az egyenlő jogok alapján részt vehetett volna. Ezért csatlakozott a erdélyi zsidó választási blokk az ország azon pártjához, melynek zászlaján az egyenlő emberi jogok elérése leginkább biztosítva látszik.

Ezekben óhajtottam tiszta vizet önteni a pohárba s minthogy a természet örök törvénye a kiválási procesust befejezte a zsidók és magyarok közt Erdélyben, legyünk mi a kisebbségi jogok küzdelmének porondján összetartó, de egyenrangú feyvertársak, hogy Isten segítségével elérjük azt, amit minden nép magának elérni óhajt!

Az orăștiei zsidó hitközség nevében:

Vas Gyula
hk. elnök.

**Közös sorsban hű magyarok
Szorzójelre szavazzatok!**

Temetés koporsó nélkül.

Valahol az aradi Maros parton, messze idegenben kivezényelt hivatalos katonai fűrdőztetés után gazdátlanul találták meg Bökös József mondurját. Illatot lehelő mezők, kálászt érlelő napsütés idején, vasárnap délután parentálták el koporsó nélkül lozsádi testvérünket.

Hol van a Bökös József koporsója, hogy megnyugvást találjanak rajta mindazok, akiknek sziveit a végzet megtaposta? De hiányzani fog az a kis hant is a temetőben, mert nem lesz, ahol nefelejcsét ápoljon gyöngéd, szerető kéz.

Őt pedig ringatják álmatagon, tétován a székely testvérek szívéből fakadó Maros habjai egy boldogabb, jobb hazába át, mint szellő a hulló falevelet, amely leszakadt az ágról.

Szerkesztő ur!

hova legyek,

Agyonkinoznak a legyek,
Soha ilyen ronda férget
Ember talán még nem ért meg.
Deci számra szivja vérem
S nincsen hova menekvésem.
Kiskorában persze verték,
Vagy asztal körül kergették,
Ha krónikás-vért nem szopott,
Ja, ehez már hozzászokott.
Nincs egy nyugodt percem tőlük,
Hiába bujok előlük,
Szemtelenül felkeresnek
S kegyetlenül nekem esnek.
Legyen reggel, legyen este,
Mindig rajtam lóg a beste,
Rámrohannak tucatszámra,
Az orromra és a számra,
Marcangolnak, összemásznak,
A fülemben kaparásznak,
Nincs kegyelem, nincs kimélet
S kezdődik a dévaj élet.
Eltűröm egynéhány percig,
Persze, azt hiszi hogy tetszik,
S olyan lármát visznek véghez,
Hasonlít a menyörgéshez.
De már ekkor fogy türelmem,
Mókázásra semmi kedvem,
Hessegetem, de hiába,
A viláért el nem szállna,
Csapok jobbra, csapok balra,
Megse moccan, megse hallja,
Mérgeembe lesujtok rája
Mire röhög a markába,
S hallom, amint felém kiált
— Bolond, hogy pofozza magát!

Vékony Náci.

(Mutatvány Vékony Náci „Ákom-bákom, irka-firka” című móka könyvéből. Kapható a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.” könyv- és papirkereskedésében.)

Képviselőválasztási adatok.

Szászvárosi szavazókör. Elnök: Dr. Aug. Deac, jegyző: Hajnal Izidor. Bizalmiak: Harth János, Pap András, összekötők: Folkend Gy., Gönczy Pál.

Kudzsiri szavazókör. Elnök: P. Radulescu, jegyző: Schiebel Hugó. Bizalmiak: Csasz-kóczy Gyula, dr. Klein Oszkár, összekötők: Gyöngyössy Gyula, Klein Oszkár.

Bencenci szavazókör. Elnök: Iuon Pallade, jegyző: Iovanutiu Tiberiu. Bizalmiak: Liebhardt Johann, Herbert Friedrich, összekötők: Henning Michael, Krumes Filip.

Algyógyi szavazókör. Elnök: Dr. J. Margita, jegyző: N. Cinger. Bizalmi: Lukács Ferenc, összekötő: Fábán Lajos.

NAPI HIREK.

Azt ígérték

hasábos ujságcikkben, hatásos beszédekben, jól átgondolt interjúkban, öles plakátokon, hogy szabad lesz a választás, szabad a gondolat, odaadhatja minden adófizető polgár a voksát annak a pártnak, a melytől leginkább reméli, hogy enyhülést hoz e sokat zaklatott életbe, amelytől reméli, hogy könnyít a terheken, amelyik el fogja hozni azt az időt, mikor az igazságnak és törvénynek napja egyforma melegen fog sütni többségre és kisebbségre egyaránt. Oly csodát ígérték ezzel, melyet teljesíteni az uralmon lévő liberális felfogás — sajnos — soha sem fog.

Furcsa volna egy választás, ha a politikai pártgyűléseken elmondandó beszédek nem a liberálisok cenzuráznák. Furcsa volna felkereshetni a hivek táborát anélkül, hogy a hátad mögött föl ne csillanjon a csendőr szuronya, mely beléd folytja a szót, mellyel hivedet akartad köszönteni s elválasztja a testvéri egyetértésre kinyújtott kezdet. Furcsa is volna egy választás, ha a polgárokat nem befolyásolná a liberális kormányhatalom erkölcsi és anyagi presziója. Furcsa is volna nagyon, ha a hitelező az adósát, adóvégrehajtó az adózó polgárt, jegyző a gondjaira bizott embereket, hivatalfőnök alantasait, gyáros a munkásait nem intené, serkentené szolgálai engedelmességre.

Mert óh, mi lenne itt a világból, ha nem liberális csufolná meg a Libertas szent szavát? Mi lenne, ha egyszer már a hatalmas és gazdag Erdély fiai is megkapták az ország kormányzásában az őket megillető helyet, hogy ennek a nagy országnak legpompázóbb bokkrétája: Erdélyország, ne hervadjon már továbbra is egy tőlünk idegen mentalitás mostohaságától.

Igéret — furcsa egy jószág. Támadhat nyomán keserű csalódás, szomorú lemondás, dacos keserűség, s lehet szülőanyja új életnek, új hajnalnak, hitnek, reménynek, bizodalomnak. — Ember adja az ígéretet az embernek, de csak nagyon ritkán megértő, becsületes lélek — a társának.

— **Házasság.** Lovag Öberg Ernő, a kolozsvári Heinrich szappangyár h. igazgatója, kit városunkhoz rokoni és baráti szálak fűznek, folyó hó 25-én tartotta asküvőjét kolozsváron Doby Lilly urleánnyal.

— **A szászvárosi ref. dalárda kerti ünnepélye.** A szászvárosi ref. dalárda vasárnap, július 3-án d. u. 5 órai kezdettel a kis kollégium kertjében tartja meg nagyszabásu nyári mulatságát. Az ünnepély, melyre már régóta folynak az előkészületek, mindenben felül fogja mulni az eddig megszokott rendezéseket. Lesz szerencse-halászat, lemezdobás, szerencsekerék, hinta, amerikai házasság, kötélhuzás a dalárda férfi és női tagjai között, lepényevés, zsákbaftás stb. Nagyszámu sátorban flekkent, hidegteleket, bort, sört, süteményeket, fagyalotot szolgálnak fel. A zenét Pista Vilmos jóhírű zenekara szolgáltatja. Tánc külön e célra elkészített helyen. Az ünnepély iránt nagy az érdeklődés.

— **Dr. Gróza Péter és a Kun-kollégium.** A Déván megjelenő néppárti „Frägia” című lap június 25-ik számában Dr. Gróza egy nyílt levélben fordul a közoktatásügyi miniszterhez, melyben a szerinte kálváriát járó helybeli Liceum céljaira mégvételre ajánlja — persze részletfizetésre és olcsón a a Kun-kollégium új épületét. Hogy kinek a megbízásából, nem tudjuk — hogy miért éppen választások előtt — sejtjük. De ha ez is eszköz akar lenni politikai pártja megerősítésére, akkor elkésett vele, fripturistái liberálisok lettek.

— A **róm. kath. Népszövetség VII. kultur-estélye** július 17-én fél 6 órakor kezdődik, melynek minden egyes számát a vajdahunyadi Szent-Ferenc-rendi theológus urak fogják szolgáltatni Főtiszt P. Vitéz Berárd lelkiigazgató ural az élükön, ki ünnepi beszédet tart. Lesznek zeneszámok, melodráma és egy gyönyörű misztérium. A tisztelet publikum figyelmét nyomtatékkal felhívja a Népszövetség vezetősége.

— **Sport.** 92. gy. e.—CFR Piski 4:0. Az első félidőben négy góllal jutott a 92 gy. e. A 15-ik percben Beregszászi, a 18-ik percben Dankó, a 30-ik percben Volosi és a 38. percben Dankó révén (4:0). A második félidőben szép és stílusos játék mindkét fél részéről. Két kornelen kívül mást nem tudtak elérni. A csapatból különösen kiváltak: Volosi, Dankó, Vegesser, Thuma, Cornea és Fátvol. Bíró: Szöllösy.

— A **róm. kath. Egyháztanács és a Népszövetség** népnünapjára, mely mint már jelezve volt, július 24-én lesz megtartva az iskola és templom udvarán s mely alkalommal a kerthelyiség és nyitva lesz a közönségnek — nagyban folynak az előkészületek. Szórakoztatóul lesznek magán és párjelenetek, céldobás, kacsavadászat és különféle meglepetések. Elsőrangú zene, jégbehűtött italok, frissen sült meleg és hideg husok, továbbá jó tésztákról szintén gondoskodva van.

— **Kik fizetnek fényüzési és forgalmi adót.** A végrehajtási utasítás megállapítása szerint a nyomdák és a pékműhelyek nem termelők s így sem fényüzési, sem forgalmi adót fizetni nem kötelesek. Nem termelők továbbá az órák, foltozó szabók és csizmadiák és így ezek is mentesek a két adónem alól. A cinkografusok és azok a nyomdai üzemek, amelyek fémreprodukciókat állítanak elő, viszont termelők és a kétszázalékos forgalmi adó megfizetésére kötelesek. A végrehajtási utasítás ezeket is a kisiparosok kategóriájába sorozza és adójukat pauszál-összegben rendeli el megállapítani. A fogyasztási helyiségek, kávéházak, teaházak, vendéglők, cukrászdák, falatozók mentesek a forgalmi adó alól. A végrehajtási utasítás értelmében a kisiparosok, továbbá a szezonmunkások nem esnek a fényüzési és forgalmi adó megfizetésének kötelezettsége alá. Az ablak és tükrögyárak viszont a fényüzési és forgalmi adó megfizetésére kötelezettek.

— **Ha őszül a haja,** használja az Erős-féle Carborin-hajregulátort, mely rövid használat után a haj eredeti színét visszaadja. Nem festék! Kapható: Erős A. gyógyszer-tárában, Déván. 39 4—

„ERZSÉBET“-MOZI

A KONVIKTUSBAN.

Alapítva 1911-ben. — Ig. váll. Neuvirth György.

Ma vasárnap, f. év július hó 3-án délután 4³⁰ és este 8³⁰ órakor:

Figyelem!

Hosszu idő után újra
DORIAN-FILM

BAROCCO

A legizgalmasabb szalon kalandor-dráma. — Gyönyörű felvételek Tunis, Tripolis vidékeiről stb. Főszerepben:

Jean Angelló,

Susy Vernon, Charles Vanell.

Szenzáció!

Szenzáció!

VIDÉKI

előfizetőinket tisztelettel kérjük, hogy április hó 1-ével esedékessé vált előfizetési díjaikat a „Szászvárosi Könyvnyomda Rt.“ címére postafordultával beküldeni sziveskedjenek. Tisztelettel:
a KIADÓHIVATAL.

„**Hangya**“ üzlethelyiség berendezéssel vagy anélkül azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítást ad dr. Székely Ferenc ügyvéd.

Kitünő minőségű buzaliszt, korpát, tengeri és tengeriliszt kapható a legolcsóbb napi áron F. ÁBRAHÁM & Co. cégnél Helyben. 42 2—3

Kiadó helyiség. A „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“ épületében a volt „Diversum“ helyisége és az ezzel összefüggő butoraktár kiadó. Értekezhetni ugyanott a hivatalos órák alatt. 44 2—

Eladó ház. A Fötér közvetlen közelében, a Str. Prințul Carol (Hegy-u.) 2. szám alatti ház eladó. — Bővebb felvilágosítást nyújt a „Szászvárosi Takarékpénztár Rt.“ 44 2—

„HANSÁ“ rádióvállalat részletfizetésre

Dijmentes szereléssel forgalomba hoz 1—8 lámpa erősségű **rádió** készülékeket. **Hatósági engedély garántálva!** Vétel előtt a készülék kiválóságáról meggyőződhetik

M. G. ZOBEL

cégnél, Orăștie-Szászváros. 41 2—3

AEROXON

a legjobb légyfogó,

nagyban és kicsinyben kapható a „Szászvárosi Könyvnyomda R.-t.“ könyv- és papirkereskedésében.

Valódi „Katschek“-féle

„Eternit“-pala

a jelenkor legjobb tetőfedő anyaga.

29 7—12

Kapható:

Grossmann Testvérek
cégnél, **PETROȘENI.**

„CORDATIC“

Nagyrománia

legmodernebb és legnagyobb

vulcanizáló

üzeme

Orăștie, Fötér 3 szám.

Vállalja felelősség mellett autógummik vulcanizálását, galoschnik és hócipők javítását, bármily méretű köpeny vulcanizálását stb.

Az üzem napi képessége **50** köpeny.

Pontos és gyors kiszolgálás!

22 10—10

A legjobb, a legzamatósabb sör a

„Tordai Sörgyár Rt.“ söre.

Nagyban és kicsinyben kapható a

Schuleri Frigyes szeszgyár Rt.-nál ORĂȘTIE.

A Schuleri Frigyes szeszgyár Rt. ajánlja

elsőrangú likőr-különlegességeit, továbbá mindentéle pálinka-, rum- és borpárlatait, ugyszintén a kiváló zamatú kuküllómenti fajborait hordókban és palackokban.

A Tordai Sörgyár Részvénytársaság söreinek

a hires „**LUX**“ sörnek

is főnagyraktára.

14—18

Nyomatott a „Szászvárosi Könyvnyomda Részvénytársaság“ gyorsajtóján.